

Det Anarkistiske Bibliotek

Skorpionen nr. 5, 1. årg.

Anarkistisk Organ

Ansvarshavende: H. P. Hansen

Ansvarshavende: H. P. Hansen
Skorpionen nr. 5, 1. årg.
Anarkistisk Organ
11. september 1905

Hentet 02/11/16 fra <https://web.archive.org/web/20071023165028/http://www.anarkister.dk/skorpionen.aarg1.nr.5.htm>

da.theanarchistlibrary.org

11. september 1905

Resten af »Vor Skarnkasse« ligger til behagelig eftersyn på kriminalkamret. Politiet tømte nemlig hele redaktionsværelset den morgen, da redaktøren blev anholdt.

Meddelelser

Når nye numre udkommer, vil dette blive averteret i »Aftenbladet« og »Mid-dagsposten«, men ikke i »Social-Demokraten«, da d'herrer er bange for at optage vore annoncer. Pudsigt nok ironiserer alligevel »Social-Demokraten« over politiet, fordi politiet også skulle være bange for os.

else med arbejdskøberne, og som er styrede så autoritært og indviklet, at man omtrent skal gøre sig til »jurist« for at sætte sig ind i maskineriet.

Det er resultatet.

Men fattigdommens ophævelse eller noget hen derimod, har man mærket det? – Eller politibrutalitets afskaffelse eller begrænsning – har man set noget dertil? Nej, vi sulter endnu og træller endnu. Vi er, som vi altid har været, underkastede autoritetens og dens brutale håndlangeres overgreb eller nåde. Alt, hvad vi har opnået, er at komme ind under endnu en autoritet – organisationens.

Stakkels tåber til arbejdere, som ikke bedre forstod at bruge den magt, som organisationen og vækkelsen af søvnen gav dem. Men måske kunne det ikke være anderledes. De var vel endnu for hyldede i autoritetstro og herskertilbedelse til, at de kunne forstå socialismen.

Men lad os håbe, at de snart lærer at forstå. Håbe, at de drager lære af det bedrag, de, takket være deres egen godmodighed og snæversynethed, har været genstand for, og nu snart lærer at forstå, at ethvert herredømme, der er bygget på vold, kun kan bekæmpes med vold.

S. R.

Vor Skarnkasse

Der spørges. Hvorfor er det nødvendigt for en politibetjent at have en knip-pel?

– Fordi han dog må have noget, der kan være udtryk for hans værdighed.

Et storartet syn. D. 12. september 1905 vil blive en mærkedag i Socialdemokratiet »historie«. På denne dag vil nemlig størsteparten af fagforeningsfærnerne sammen med udvalgte repræsentanter møde til statisttjeneste ved Rådhusets indvielse. Hans Majestæt Kongen tillige med et glimrende følge vil lade nådens sol lyse over festen, og de leddeløse, fede socialdemokratgeneraler og deres blegroede stab vil bøje sig i frydefuld henrykkelse over den store ære, de nyder. Forhåbentlig bliver de forhenværende kongelige dragoner, som på fælledmødet 1872 varmede arbejdernes rygstykker, tilsagte som æresmarschaller. Levningerne fra den 30 tusind kroner dinnér vil efter forlydende blive tilstillet de arbejdsløse. Dersom der bliver noget. Hvis ikke kan de få en resolution, når generalerne har fordøjet maden.

* * *

Indhold

Min religion	5
Sophus Rasmussen	7
Den politiske bevægelse	8
»Sund fornuft«	11
Barbari	12
Slavelove	15
Ordenshåndhævere	16
Protest	17
Vor Skarnkasse	18

– – Når man tænker lidt over dette, vil man til at begynde med tvivle om, *hvem* der er forbryder. Eller om der i det bestående samfund overhovedet findes nogen handling, der *er* eller burde nævnes forbrydelse, – som noget der ikke er tilladt?

Således tænker vist også »Ekstrabladet«s referent, opdagernes fortrolige, som også nøje har fulgt møderne, men som f.eks. propper bladets læsere med løgn om anarkisterne og på *den* måde erhverver sig sin fattige dagløn.

Protest

Socialdemokratgeneralerne havde i anledning af affæren med Karen Hansen fundet på noget frygteligt radikalt, nemlig – at foranstalte et protestmøde. Man fristes til at tro, at disse »radikalere«, som, når de taler i en arbejderforsamling, er nogle forfærdelige »samfundsomvælttere«, men hvis radikalisme, når de er til middag hos en prins eller et andet fint sted, ikke går højere, end at de undgår at vække forargelse, ligefrem har glædet sig over denne begivenhed, fordi de derved har fået et nummer, hvorpå der kan laves agitation for deres egne magtstræberier. Og desværre er det sandsynligt, at mange af de småkårsfolk, der kom til stede ved dette protestmøde, har tænkt sig, at disse politiske rumlere var nogle satans radikale fyre. Og de har sikkert råbt hurra for dem og er gået hjem i bevidstheden om, at når en gang magten kom i deres hænder, så var landet og samfundet ved faren.

Men for os andre her inde i byen, der nu i årevis er bleven tudet ørene fulde af al denne rummel, som har set protestmøde på protestmøde, resolution på resolution og hørt frase på frase, tager disse mæskede herrers radikalisme sig lidt anderledes ud. Vi ved, eller burde i al fald vide, hvad al den rummel betyder, og hvor lidt der tages hensyn dertil af de klasse, som har magten.

Når man tænker tilbage på den tid, der er gået, siden socialismen fra at være revolutionær faldt til ro og blev evolutionær, og søger at finde, hvad der er udrettet med al den rummel, der er lavet i disse år, vil der oprulle sig et sørgeligt billede for ens blik. I Rigsdagen nogle repræsentanter med overklassenykker og middelstandsinteresser, som endnu er for få til at *kunne* udrette det mindste for arbejderne, og som, når de en gang bliver de mange, ikke *vil* udrette noget; nogle mennesker løftet fra proletariatet op i bourgeoisiets rækker, en malersvend bleven borgmester med 10.000 kr. årlig, nogle få kooperative foretagender, der ledes som aktieselskaber, og hvor arbejderne udbyttes som hos kapitalisterne. Og så nogle fagforeninger, som søger at komme til god forstå-

sers karakter at kende, når indstillingen skal laves til lov. Og man vil da ikke undgå at få knyttet endnu en faktor til fagforeningsbevægelsen, nemlig staten. Denne vil forlange at føre kontrol over forretningsgang og regnskaber og tillige få en indgribende betydning på fagforeningens statutter. Endvidere vil loven også forbyde understøttelse til sådanne arbejdere, der af retmæssige grunde og egen vilje forlader deres arbejde. Disse vil derved endnu mere være prisgivet en arbejdskøbers vilkårlighed, der får indflydelse på afgørelsen af deres berettigelse til understøttelse.

Alt i alt vil man ikke have nogen vanskelighed ved at tænke sig, hvilken fare for korruption den slags slavelove ville medføre for fagforeningerne. Det er en virkelig fare, som man bør lukke øjnene op for. I stedet for at lade sig bedåre af disse klovner, som sidder i rigsdag og forestiller at kunne løse et spørgsmål, som netop er det bærende for socialismen, men som den opkonstruerede og uproduktive stat ikke engang kan mildne på eller afhjælpe, men bare forhale og opretholde tingenes tilstand og så tillige yderligere ødelægge arbejdernes selvstændighed og lamme deres aktion.

Ordenshåndhævere

På de allerfleste møder, hvor Rasmussen har holdt sine foredrag om anarkismen, har man blandt mødets tilhørere kunnet tælle opdagelsesbetjente. Dette er der selvfølgelig ikke noget at sige til. Politiet er lige så velkommen som alle andre mennesker. Men at der virkelig har hersket absolut ro på møderne er dog næppe politiets skyld. Bl.a. på Fælleden, hvor en tilhører stod frem og advarede mod politiet, da dette skulle havde opfodret nogle mennesker, som man måtte tro, de ellers ville undslå sig for at indlade sig med, til at gå hen og forstyrre og ødelægge mødet. Formodentlig vil dette komme frem under Rasmussens sag og da kunne bevises.

Dette moment i sagen vil dog næppe interessere »Anarkistisk Gruppe« mere, end hvad en enkelt omtale kan være værd. Thi selv om politiet ikke har bevaret passiviteten, kommer det for gruppen mere an på, om mødet skulle være bleven ødelagt. Og det skete som sagt ikke.

I udlandet er det en bekendt sag, at politiet griber til midler, og at de selv giver lovene en god dag. Ja, man har endogså eksempler på, at politiet har udarbejdet en liste over anarkister og andre, som man antog for mistænkelige, hvorefter de selv lod en bombe springe og da foretog arrestationer en masse.

Husk at leve.

Goethe.

Min religion

Du skal ikke tro blindt på, hvad jeg siger, thi det er at tro på min autoritet; men tænke derover og se, om deri findes råd, der, når du følger dem, kan tjene til dit bedste.

Der var engang en hellig mand, der spurgte mig: »Men tror de da slet ikke på en gud?« Og jeg svarede: »Jo, vist gør jeg så. Jeg har selvfølgelig min gud, såvel som de har deres. Men min gud er ikke noget oversanseligt væsen, så stærk er min fantasi ikke, at jeg kan forestille mig et sådant. Nej, min gud er mig selv, og min religion er tilfredsstillelsen af denne guds krav. Kravet er lykken – glæden ved livet. Det kan jeg imidlertid ikke opnå uden kamp mod samfundet, fordi samfundets ret, dvs. samfundets magt, og mine krav til livet, er i modstrid med hinanden. Undlod jeg at kæmpe, opgav jeg dermed kravet om lykke. Men et liv uden håb om lykke er for mig værre end døden. Følgelig nødsages jeg til enten at begå selvmord, eller slås med samfundet. Og da jeg hænger ved livet, foretrækker jeg det sidste. Kampen bliver altså for mig en religion, idealet bliver min uafhængighed af samfundet. Dette, ser jeg, kun kan nås ved anarkiet, og derfor bliver kampen for anarkiet, den måde, hvorpå jeg dyrker min gud.«

Jeg er idealist, netop fordi jeg er egoist. Alle er egoister, derfor er alle også idealister. Når et menneske, som, for at hævde sit »Jeg«, har kæmpet for en »stor« sag, når resultater og bliver anerkendt som »Jeg«, svinder som regel han radikalisme. Hans interesse for den store sag svækkes. Han får andre idealer og andre interesser, som ikke mere passer sammen med de menneskers, han før havde fælles ideal med, fordi deres sag ikke mere er hans. Hans idealer bliver mindre, fordi han mangler mindre i at føle sig tilfreds.

Selv de værste idealistædere har selv altid været idealister. For Karl Marx var materialismen et ideal – en religion, fordi han ved at forkynde den stræbte efter at hævde sit »Jeg«. Han benægtede idealets magt, men søgte og fandt dog selv magt ved idealet. For Max Stirner, der håned enhver religion, var »egoismen« en religion. For kapitalisten, der skraber penge sammen, er rigdommen

en religion, fordi han ved dens hjælp hævder sit »Jeg«. Ja, selv for den religiøse martyr, hvis gud ikke er af denne verden, er religionen en kamp for en ganske jordisk gud, nemlig hans eget »Jeg«. Han dyrker en himmelsk gud, fordi det tilfredsstillende ham at tro, at hans eget åndelige habitus derved engang vil nå at finde lykken i denne himmelske guds rige, ligesom vi anarkister mener at finde den i anarkiet, marxisterne i socialismen, og kapitalisterne i kapitalen.

Religionen er et geografisk spørgsmål, sagde Rosseau. Religionen er et individuelt spørgsmål, siger vi, idet hver danner sig sit eget gudebillede efter sit eget hoved og sine egne interesser. Den vilde, som selv skærer sit gudebillede ud af træ, tilbeder det, så længe han tror det i stand til at våge over hans vel-færd. Indser han det modsatte, hugger han det til pindebrænde og laver sig et nyt. Ligeledes med os andre. Vi dyrker det gudebillede, der for øjeblikket passer bedst til vores interesser. Mister vi interessen for et gudebillede, giver vi det sin afsked og tager os et nyt. Når en mand ikke mere gider skrabe kapital sammen, fordi han ikke behøver mere for at tilfredsstille sig selv i den retning, tager han sig en ny religion. Velgørenheden, for eksempel, er en sådan. Og han gør det, fordi hans gud i virkeligheden er hans egen egoisme.

De »åndelig religiøse« taler om en personlig gud, som oppe fra sit himmerig styrer alt her på jorden og vel også på de andre kloder i verdensrummet. Og de taler om en udødelig ånd hos mennesket, som, efter livets afslutning, skal leve videre i Helvede eller Himmerig, eller måske kun som et usynligt gespenst svæve omkring i rummet. Men hvad er vel ånd? Stof er det jo ikke. Vi mener, det er tanker. Men hvad er tanker vel andet end udtrykket for en virkning af organismen? »Ånd er den skabende kraft for tanken«, vil man måske svare, »det vil sige det, som gør tanken i stand til at skabe mere end de indtryk, den fik!« Ja, hvorledes kan den ellers afgive mere end de indtryk, den modtog? Et spejbillede er jo kun en tro kopi af det, som afspejler sig, og faktisk har jo menneskeånden skabt andet, end hvad den modtog af indtryk. Og da der jo ikke kan tænkes noget åndeligt stof, kan ånden jo ikke, som de materielle legemer, vokse ved, at den tager næring til sig. – I åndelig forstand vel at mærke. Eller skulle der mon virkelig gives et sådan åndeligt stof? Vi kan spørge: »Men hvad er i det hele taget stof?« Ja, her slutter vor viden; thi længere rækker vor ånd ikke. Men hvorfor rækker den ikke videre? Fordi forskningen endnu ikke har nået at opklare grundprincipperne for livets og materiens tilværelse. Åh! – så kan vi jo atter gå videre i vore betragtninger; thi det beviser jo netop, at det er forskningen, hvoraf ånden henter sin næring. Ånden bliver så atter kun tanken, og tankens virkning, reflekser af de indtryk, organismen modtog. Thi det tanken udretter, når den skaber, er jo så kun at skille eller sammensætte de

Slavelove

I et par artikler i »Social-Demokraten« for 24. og 25. august kører man atter op med det gamle paradenummer, Socialdemokratiets lovforslag om understøttelse til arbejdsløshedskasser. Og – hvad der er af nyhedens interesse – fremfører man denne gang den engelske lov og et norsk lovforslag som eksempel på dette område.

Selv med det forsøg, der er gjort på at gøre disse eksempler i udseende så kønne som muligt, vil det dog falde let at skimte hele ynkeligheden i disse. Den engelske lov – hedder det – anerkender i princippet *retten til arbejde*. Men som disse ord i virkeligheden kun danner en slavesætning, bliver da også selve princippet kun: *Pligten til slaveri*.

Som betingelse for at komme i betragtning indregistreres de arbejdsløse, og »det undersøges, om de har mistet deres arbejde uforskyldt ved ydre årsager, trods anstrengelse for at få arbejde«. Hermed turde det altså anses for givet, at hvor undersøgelse vil komme til at konstatere en hyppig forekommende årsag, nemlig arbejdsgiverens og arbejdernes modinteresser, som har bevirket afskedigelse, vil loven ingen virkning eller forpligtelse få. Og det er jo dog et i allerhøjeste grad vigtigt punkt. Vigtigt, fordi loven da bliver et redskab i arbejdskøberens hænder, og fordi loven dermed mere er egnet til at svække arbejderens aktion end til beskyttelse af disse.

Det vil derfor kunne noteres som et gode ved loven, at den iøvrigt i virkeligheden er så skidt, som den er. Den yder f.eks. hjælpen under den form, at den understøtter til udvandring til engelske kolonier, hjælper at føre den arbejdsledige til pladser, hvor der er trang til arbejdere, eller ved at beskæftige dem ved indenlandske agerbrugskolonier.

Men hvad er alt dette i grunden andet end rene og skære kapitalistinteresser, som falskeligt gives udseende af at være arbejderinteresser. Thi dersom man ville dette sidste, så gik man den vej, at man *forkortede* den umenneskelige lange arbejdstid. Det er såmænd slet ikke arbejde, vi mangler, det er derimod *frihed*. Men i stedet for forsøger man at foregøgle noget igennem lovgivningen, som ingen ting er, i hvert fald ikke stort andet, end hvad der vil kunne sammenlignes med negerslaveri og straffearbejde, og som slet intet vil kunne bøde på arbejdsløsheden.

Hvad den norske indstilling til Stortinget angår, da er denne baseret på direkte støtte til de bestående arbejdsløshedskasser, der opfylder de i loven stillede betingelser. Disse betingelser lades iøvrigt uomtalte, som om det måske ikke var værd at komme ind på dem. Man vil imidlertid nok få disse betingel-

eksisterer denne Gud jo slet ikke: Men gjorde han det, var han vel mægtig nok til, hvis han vil have vedkommende straffet, at besørge det selv, uden at behøve menneskenes hjælp og indgriben.

Eller tag et andet eksempel, loven om majestætsfornærmelse. En uforsigtig ytring, som kan menes at være fornærmende mod hans jordiske majestæt, kan ligeledes afføde et længere ophold i et forbedringshus. Og hvad er så denne majestæt? Simpelthen et menneske, som alle andre mennesker, hørende til pattedyrenes orden, skabt af de samme grundstoffer og udviklet fra det samme encellede væsen som os andre, og hvis forfædre ligesom aben, koen, svinet og alle andre pattedyr i en fjern urtid har tilhørt fiskene, padderne og krybdyrene. Tillige et menneske, hvis intelligens ikke har frembragt større værdier for samfundet end mennesker i almindelighed. Hvorfor skulle dog dette væsen være så højt hævet over os andre, at en fornærmelse mod ham skulle betyde mere end en fornærmelse mod hvilken som helst anden. Og er det ikke en til sindsforvirring grænsende til brutalitet, at et menneske, der, endda måske ganske tankeløst, kommer til at sige enytring – den være sig sand eller usand – der kan være sårende overfor dette menneske, skal tilbringe et års tid eller to indespærret i et barbarisk tugthus.

Men som sagt, det er folket selv, der opretholder loven, og så længe de gør det, må de naturligvis tage følgerne og ikke lade deres harme gå ud over de mænd, de selv har sat til at passe, at lovene bliver hævdede. En anden sag bliver det med os anarkister, der ikke deltager i valg eller på anden måde støtter staten og autoriteten. Vi har aldrig anerkendt andres ret til at herske over os eller til at agere straffende barnepiger for os, derfor har vi selvfølgelig både ret og pligt til ikke godvillig at lade loven gribe ind i vor gøren og laden. Vi har lært at betragte os selv som mennesker – som fri levende væsner, der har krav og ret til livet, og vil ikke tåle, at de andre, som foretrækker at gøre sig selv til slaver, opsætter regler for vor levevis.

Og for bedre at kunne hævde denne ret, er det, vi søger at få de andre, som lider under slaveriet, og som nu fører et liv i fornedrelse og ydmygelse, med ind i vore rækker og sammen med os kæmpe for afskaffelse af barbariet og indførelsen af anarkiet.

Den dag, vi når det, vil den slags handlinger, som vi her har omtalt, være banlyst fra samfundet.

S. R.

indtryk, forskningen giver. Med andre ord: Nyskabelsen gror op af forskningen. Åndens kraft er altså nu reduceret til, kun at være sammensættende. Men til at sammensætte hører ingen åndelig jordbund; kun maskineri. Og maskineriet er ikke åndeligt, men materielt. Det er sat i gang ved fysiske kræfter. Men ånden således kun er en følge af materien, så ophører jo muligheden for, at den skulle være udødelig og kunne eksistere efter legemets død. Og selv om den nu virkelig var noget mystisk »noget«, der sad inde i hjernen og efter døden kunne fare ud, så bliver dette mystiske »noget« til slet intet, når man tager i betragtning, at det hverken kan modtage indtryk eller udtrykke sig, da dets organer jo blev tilbage i legemet. Og når den ikke er stof, og heller ikke har muligheder for indtryk eller udtryk så bliver den jo til ingen ting. Og ingen ting er intet. Ånden er altså efter legemets død ”intet”. Så blev vi af med ånden. Men nu den levende gud? Ja, hvad er Gud? Gud er ånd. Men når ånd er »intet«, og Gud er ånd, bliver jo Gud også til intet.

Himmelguden forsvinder således samtidig med den udødelige ånd. Tilbage bliver den jordiske gud, hvoraf hvert individ har sin. Retten for hver især til at dyrke ham, er min religion og anarkismens mål.

S. R.

Gør ikke uret, men tål heller ikke uret.

Sophus Rasmussen

Entreklokken ringer. Da jeg åbner døren, er der til min forbavselse ingen. – Dog jo – nede på trapeafsatsen står en mand og anstrenger sig ivrigt for at få åbnet gangvinduet til befrielse for en forpjusket gråspurv, der på en eller anden måde havde forvildet sin ind i dette sjældne fængsel, og som nu med flagrende vinger uafsladelig foretog lige så energisk fortvivlede som afmægtige angreb på ruden. Rådløs over ikke at kunne befri dyret, begrundet på vinduets højde, vender manden sig og udbrøder lettet ved synet af mig: »Åh, lån mig en stok!« Han fik den, men benyttede den uden resultat, da vindueskrogen var rustnet fast. Afgjort besluttet på at befri fangen, fik han endelig, efter meget besvær, vinduet åbnet ved omtrent at stå på hovedet fra den overliggende etage, og hvorved endelig fuglens frihedstid slog.

Da alt således var såre vel, præsenterede dyrevennen sig for mig som redaktør Rasmussen.

Denne ubetydelige tildragelse betegner ikke blot nævntes karakter, men står som symbol for hans hele virken og stræben.

I hver blodstråbe er denne mand individualist og må derfor naturnødvendig være anarkist. Han, der elsker og fordrer den mest ubegrænsede personlige frihed for sig selv og andre, sidder nu, som forlængst bekendt, indespærret på overklassens magtbud.

Og hvad er grunden til voldshandlingen? Sempelthen frygt for anarkismen. Denne lære, som kendes af få, forstås af endnu færre, men forhånes af mange, med bistand af pressens elendigste løgnskriblere, sætter som mål: *Menneskets lykke*. Og dens væsen er så enkelt og lige til, at disse tre ord er tilstrækkelige: *Vær dig selv*. Hvorfor har anarkismen da så få bevidste tilhængere? Fordi den danner den skarpeste kontrast til det fra fædrene nedarvede, på så godt som alle områder. De fra barnsben indgroede fordomme, alle vore forløjede, bagvendte ideer, hele vort autoritære vrangsyn på livet, alt dette vil anarkismen til livs. Den fordrer ikke blot en forskydning, men en absolut begrebernes omvæltning, med et ord: En *hjernerévolution*, der atter afføder en samfundsrevolution.

For at fremme denne stiftedes herhjemme en anarkistisk gruppe, og derfor afholdt Rasmussen sine offentlige møder, hvor han i ofte kraftige, men altid åbne og ærlige ord forklarede anarkismens sandhed med et mod og frygtløs uforfærdethed, som er ukendt i den vage, uldne danske nation.

Med det samme formål var Rasmussen medstifter af og sjælen i nærværende blad, der fremdeles, som hidtil, vil udkomme oftest muligt. »Skorpionen« er meget sejlivet. Talrige forhindringer kan bevirke, at pauserne bliver lidt vel lange mellem hver gang den lader høre fra sig, men *dræbes* kan den ikke, så lidt som anarkismen, menneskets absolutte fremtidsmål. Den, der venter dens dødelige afgang, vil blive grusomt skuffet. Nej, spillevende vil den kæmpe for sin sag og i bedste velgående, om kort eller lang tid, kunne byde sin gamle redaktør et hjerteligt:

Velkommen tilbage!

J. M.

Den politiske bevægelse

Et brev af Michael Bakunin, optaget i »Social economist« 1. august 1868, London.

steparten bærer skylden, idet de ved at tåle og støtte *staten*, dermed også tåler og støtter autoriteten, som så koldt og brutalt lader sine ofre lide den tortur, lovens bogstav påbyder. Som regel vil de i stedet for kaste hele skylden over på dommerne og politimyndighederne, eventuelt også på den del af rigsdagsmændene, som har magten og ikke benytter denne til at rense op i lovens skarndyng, og i yderst få tilfælde tillige på de rigsdagsmænd, som endnu ikke har magten; men, når de engang får den, ikke vil vise sig et hår bedre end de andre, fordi de i det tilfælde ikke mere bliver udtryk for en lidende underklasse, men for en herskende over- og middelstandsklasse.

At være dommer eller politimand, og skulle bøje sin mening og samvittighed ind under en rå og vanvittig lovs paragraffer, i fald vedkommende er sig sin nedværdigende handling bevidst, må betragtes som en gemen og umenneskelig stilling, kan ikke bestrides; men at lægge skylden for statssamfundets nederdrægtigheder på disse folk, er at gå bagvendt til værks. Heller ikke kan skylden siges særligt at være rigsdagsmændenes; thi ganske vist forsømmer disse folk ethvert alvorligt lovændringsarbejde, for i stedet at hellige sig de reformer af partipolitisk karakter, på hvilke der kan laves valgflæsk; men for pokker – det er jo folket selv, der sætter disse rigsdagsmænd ind, og når man bliver rigsdagsmand og ikke mere lider under loven, idet man jo praktisk set, bliver stillet over den, så taber man uvilkårligt evnen til at se dens barbariske karakter.

Det er ikke altid, at uretten stikker så skrigende frem, som i det foreliggende tilfælde; men i virkeligheden er enhver straf, der idømmes mennesker, et barbarisk overgreb – ikke af myndighederne, men af folket, som selv indsætter myndighederne. Skulle man derfor hævne, måtte hævnen falde på hele folket. Men ulykken er, at folket er sig ikke sine handlinger bevidste. De ved ikke, at når de går til valgurnen, så rækker de hånd til alle forbrydelser, som samfundet udøver mod de svage, der kom på kant med dets love.

Vi har, her i vor lille danske galeanstalt, love, så barbariske og rå, at den, der er i stand til at tænke, må sige til sig selv: Lever vi virkelig i et civiliseret samfund?

Tag en lov, som f.eks. loven om blasfemi – gudsbespottelse, en overlevering fra den tid, hvor gamle koner blev brændt levende på bålet og knebet med glødende tænger for hekseri, og hvor den, der ikke gik flittigt nok i kirke, blev stillet i gabestokken. For et eneste uforsigtig spottende ord om den, af den danske stat autoriserede himmelkejser, kan et menneske blive tvunget til at henleve et par år af sit korte liv indenfor et forbedringshus' mure og være underkastet nogle dumme, rå og ubehøvede fængselsbetjentes tyranni. Og så

Fra de mantchuriske sletter i østen lyder
slagtingens hyl, hvor man spiddes og myrder, skyder,
alt med teknik, som er runden af myrdelystens
dyriske idioti.

Og mellem mordene hæren da tyer til trøstens
bog, fra hvis blade forkyndes for begge hære:
Som mod dig selv, du din næste jo god skal være!
– det er den »sunde fornuft«. –

Disse par streger et træk af vort tidsliv giver,
som, med detaljer, et billede drastisk bliver,
dannet af vanviddets kaos, der højlydt råber:
»Nutidens sunde fornuft!« –
Vi, disse fattige få, som i mørket håber,
mere og mere af lyset må kraftigt skinne,
venter, at mennesket søgende, snart må finde
Fremtidens *sunde* fornuft.

Li-ping.

Barbari

Når man, som det skete for nogen tid siden, hører om, hvorledes man spær-
rer en fattig, sygelige pige inde i et fængsel, endda medens hendes livsfælle lig-
ger for døden, og foruden de åndelige lidelser, der påføres hende, lader hende
gennemgå den tortur, som vand- og brødstraffen er, blot fordi hun er fattig og
ikke kan betale til sit barn, så vil man, når man da besidder en smule retfær-
dighedsfølelse, harmes over, at noget så brutalt kan ske i vore dage, hvor der
ellers hyles så meget op om den humanitet, vi er velsignet med. Og man kunne
tænke sig, at mennesker, som føler dybt for deres lidende medmennesker, i et
sådant tilfælde kunne blive så harmfulde, at de på egen hånd lod en hævnende
retfærdighed vederfares den eller de, som bar skylden for denne gemene slyn-
gelstreg. Det kunne billiges, om nogen gjorde dette, hvis ikke det netop var, at
hævnen, når den skulle ramme den skyldige, kom til at ramme så at sige alle
medlemmerne af statssamfundet, lige fra storkapitalisten og ned til den fattige
arbejder. Thi det er netop, hvad den ville.

Alle disse mennesker, som harmes over denne barbariske handling overfor
en værgeløs kvinde, tænker vist næppe over, at det er dem selv, der for stør-

Indledning.

Tendensen i dette brev, der oprindeligt var rettet til redaktøren af pariser-
bladet »La démocratie« og blev optaget i ovennævnte blad, vender sig imod
to former af proletarisk afkræftelse, som de desværre endnu består den dag i
dag: Først mod den politiske socialisme, således som det moderne Socialdemo-
krati byder os den, for det andet mod enhver metode af politisk passivitet, som
er ensbetydende med fuldstændig uvirksomhed, hvilket uvidende eller ondsin-
dede modstandere stedse lægger anarkisterne til last, trods det, at disse sidste
for nærværende tid er alene om at føre den *sande politiske* kamp, hvis endemål
er af økonomisk og politisk natur, og hvis væsen er revolutionært.

Ved den tid, da Bakunins brev blev skrevet, stillede arbejderklassen sig i
Frankrig for størstedelen meget sløv overfor de politiske former af deres soci-
ale forhold. Mod sådanne arbejdere og ligesindede vender Bakunin sig; hans
princip er: Ikke kampen for at *erobre*, men for at *svække* den politiske magt. –

P. R.

* * *

Jeg er glad ved at se, hvorledes antiteologiens fane løftes højt og udfoldes i
Frankrig. En ånd, som bliver formørket af teologiske og overnaturlige indbild-
ninger og bøjer sig for enhver autoritet med undtagelse af den rationelle og
eksperimentelle videnskab, kan ene og alene føre en nation til politisk og soci-
alt slaveri. Hvad end forkæmperne for den offentlige moral og de idealistiske
demokrater ville indvende derimod, er det alligevel sikkert, at kun den viden-
skabelig og humane materialisme er i stand til at stifte frihed og retfærdighed,
følgelig også den sande moral, på et virkeligt bredt og solidt grundlag. Er det
ikke mærkværdigt, at idealisterne, idet de tager deres åndelige udgangspunkt i
doktrinen om den fri vilje, stedse når den fatale slutning i en autoritetsdoktrin
dvs. Til mere eller mindre åbenbar, men sandelig absolut frihedsfornægtelse.
Vi materialister begynder ved den naturlige, så vel som sociale nødvendighed,
og proklamere menneskehedens fremadskridende frigørelse.

De er socialist. Man har nu til dags ikke ret til at kalde sig demokrat, når man
hånd i hånd med fuldstændig politisk befrielse ikke også hovedsagelig ønsker
folkets økonomiske befrielse. De har fuldkommen ret, når de foretrækker ikke
at skille disse to store spørgsmål, da de i sandhed udgør ét: Det politisk-sociale
spørgsmål.

Ganske som de beklager jeg blindheden hos den – forhåbentlig ikke altfor store – del af den europæiske arbejderklasse, som tror at tjene sine materielle interesser bedst ved at afholde sig fra enhver indblanding i sit lands politiske affærer; denne arbejderklasse, som mener at kunne nå ligheden og den økonomiske retfærdighed ved andre midler end netop gennem friheden.

Historiens enstemmige vidnesbyrd fra alle tider og lande lærer os, at retfærdigheden aldrig bliver erobret af nogen, som ikke selv havde mod til at tage den! Logikken beviser og forklarer historiens fremstilling. Det ligger ikke i et privilegiums, monopols eller nogen som helst eksisterende magts natur at give afkald på blot det ringeste, uden at være tvunget dertil. For at ret kan triumfere, må den selv blive en magt. Denne sandhed er så simpelt, så ofte bevist gennem den daglige erfaring, at man med berettigelse må forbavses over, at der endnu gives folk, som betvivler den. Lighed uden frihed er en sygelig indbildning, opfundet af kæltringer for at bedrage dumrianer. Lighed uden frihed er statsdespoti kan bestå en eneste dag uden at besidde i det mindste en spekulations- og privilegeret klasse: Bureaukratiet, en arvelig magt som i Rusland og Kina eller i Tyskland og Frankrig.

Vor store lærer Proudhon sagde i sin betydelige bog over »retfærdigheden i revolutionen og i kirken«, at den værst tænkelige alliance, der nogen sinde kunne finde sted, var *den*, som forenede socialisme med absolutisme – folkets stræben efter økonomisk befrielse og velstand sammenkoblet med diktatur og koncentration af alle politiske og sociale magter i staten.

Måtte fremtiden bevare os for despotismens gunstbevisninger, måtte den skåne os for de ulykkelige og brutaliserende følger af den autoritære socialisme, såvel den videnskabelige som den statslige. *Vi ville være socialister, men aldrig mennesker som trælle eller herrer.*

Vi vil retfærdighed, fuldstændig politisk, økonomisk og social retfærdighed, dog vil vi den kun på frihedens grundlag. Intet levendes og dermed menneskelig naturlighed gives uden frihed; og den socialisme, som afsondrer sig fra denne, river den ud af sit bryst, eller ikke antager sig den som princip, som grundlag, den vil føre os den lige vej til slaveri og barbarisme.

Man klager og jamrer over besværligheden, et samfund har med at etablere retfærdighedens fordringer. Man kan dog umulig – uden at rive sig løs fra enhver logik – komme bort fra, at en sådan etablering og organisation er retfærdighedens absolutte betingelse. Og vi, idet vi kaster den teologiske tro fra os, for at erholde ret og mulighed til at turde omfatte den menneskelige tro, vi vil under alle omstændigheder hævde retfærdighedens program.

Den, der bevirker, at en anden bliver mægtig, bereder derved sin egen undergang.

Machiavelli.

»Sund fornuft«

Vort tidsliv sine begreber et udslag giver,
som, med moderneste udtryk, til »slagord« bliver,
der, undertiden, da atter som ordsprog bærer
fremtidens mundtlige liv.

Nutidens tankeforvirring man hurtigt lærer
blot ved at gribe blodironiens stykke,
»Brug dog din sunde fornuft!« –

Sanseberust sig de unge så rask begiver
traditionelt op til staten, hvor indført bliver
hjerternes eje, besudlet af sligt profane,
autoriserede hor,
hvorved at kvindelig skændsel blev gjort til vane,
hvor, som »forsørget«, hun blev kun en mandens slave. –
Lovenes sværd det gør, præsternes pibekrave, –
det er den »sunde fornuft«. –

Rå og stupid den bemavede pengevælde
stykke for stykke sin arbejders liv kan fælde,
stjæler hans sundhed, hans menneskeret, hans lykke,
støttet ved lovenes magt.
Men, hver en fattig, der stjæler et ringe stykke
mad, er forbryder og sættes bag slå og stænger.
Livsretten tabes, så såre at maven trænger, –
det er den »sunde fornuft«. –